

Sajnos! *államosítás esetére* is alig várhat az orvos jobb jövőt.

Legalább az országos közegészségügyi tanácsnak pár év előtt tett 52 kérdésére adott őszinte feleleteink után sem ígértek többet a 30 kros különdíjknál! Járványban pedig sok dolgot adnak, de annak valamikép megfelelő jutalmat egy hamar nem is készülnek adni. Az ifju nemzedéket e mellett költséges tisztí s törvényszéki vizsgák letetésére kötelezik, kárpótlás reménye nélkül.

Igazán csoda! hogy ennyien vagyunk, és maradunk az orvosi pályán, mely sokkal tövisesb akármelyik másnál és már „*non dat opes.*“

Ugyancsak dr. *Török* az 1893-ik évben előfordult megbetegedésekről a következőkben közli észleleteit:

1893-ban volt 1487 betegem. Közöttük: több $\frac{1}{3}$ -ánál a vasutnál alkalmazottak közt, mint pályaarvosnak, *légzőszervi baj* vagy 400, ezek közt *idült hörghurutos* 64, *hevenyhörghurutos* 183, *höröglobos* 28, főleg gyermekeken, a kik közül 2 Putnokon morbillus után halt el baja miatt, minden (rendes) orvosi kezelés daczára. *Gégelob* 12 (pár croupos). *Gégehurut* 41. *Tüdőlob* 30. *Mellhártyalob* 12 (egyik *Bánrévén*, exsudativ; hasznos volt itt a natr. salicyl-ír külsőleg a jodtinct. fölcsetelés). *Tüdögümös* és *vérköpös* 16. *Pertussis* is vagy 7.

II. *Szív, vér és nyirkmirigy s érbajjal* vagy 30-at észleltem. *Szívdobogást* 13-at, stenocardiásat egyet, nyirkmirigy lobosat 9-et, májdaganatút 6-ot, (közülök egy gyermeknek veleszü. syphilissé vált, egy másíknak, vasuti munkásnak iszákosság okozta baját.

III. *Emésztésszervi* bajút vagy 340-et, köztük pár *fültőmirigylobos* volt. *Szájlobos* 16. *Toroklobos* 56. *Dyphtheritises* 17. *Gyomor- és bélzsábás* 70. *Székszorulásban* levő 28. *Gyomorhurutos* 44. *Bélhurut* felnőtton 26-szor, gyermekeken 54-szer volt. *Vérhas* négyen (S.-Kesziben, Sztárnyán, Abafalán, Tornallyán). *Hashártyalob és izgalom* 3-on. *Sérv* 5-ön.

IV. *Húgyszervi baj* 37 esetben, köztük 13 albuminuria, 6 cystitis, 10 blennorrhoea ureth, 8 vaginalis.

V. *Ivarszervi baj* 70, köztük 3 emlőlob, 5 lágy sankér, 5 orrhűdés, 4 dysmenorrhoea histeralgica, 4-en *endometritis* (köztük egy gomorrhoeica, egy halálos puerperalis Jolsván, melyhez tüdőlob is társult). 7 perimetritis, 1 méhfibroid (Pelsüczön), 12 méhvézés, 11 pedig kifejezett abortus (egyét retroversio uteri idézett elő Alsó-

Faluban, egyik processus puerper. folytán halálossá lett Putnokon). 10 leucæmia, 3 sápkór, 3—3 hydrokele és paraphimosis.

VI. *Szembaj* 47 (leginkább kötőhártya hurut). Füllob 17.

VII. *Mozgásszervi baj* 67, köztük izomesuz 35, egy tetanus, 2 ízületi csuz, 9 csúzos ízületlob, 6 idült ízületlob, 11 csontlob, köszvény 3.

VIII. *Erőművi sérülés és egyéb sebészi baj* 64, köztük 17 seb, 35 zuzódás, 5 égés, egy czombi, egy fölkar, 2 bordatörés stb. Láttam háti zsirdaganatot, nyulajkat. Ezek nem voltak műtéves tárgyai. De volt sebvarrás, bőrlapos kiétetése, foghuzás több, incisio frenuli linguae szintugy penisi növedék kimetszése, több abortus műtét és más méhlepény eltávolítás, bárzsing kutasznak bárzsing szükületnél alkalmazása és máskor fölakadt csont letolása végett, hydrokephalusnál a fejbőr és egyéb lágy rész megrepszése, szülés lehetővé tételére (Goldblatt dr.-ral Fügebén).

IX. *Bőr- és sejtszövetbaj* 177 volt. Köztük: Liczén, Bejében, Tornallyán. Kanyaró 51, varicella 1 Tornallya, scarlát 5 (Sztárnyán, Dereeskén), eczema 22, orbáncz 15, rüh 18, fekély 7, sejtszövetlob 23, kelevény 8 stb.

X. *Idegbaj* 125 eset. Köztük agyi izgalom 12, guta 4. vértódulás 7, agyhártyalob 4, eclampsia pueri 2, puerper 3, epilepsia 5, pavor nocturnus 1, paralysis facialis rheumatica 1, hysteria 10, fejzsába 36, szemgödörfölkötti 1, alidegi 4, izomzsába (eröltetéstől főleg v. u.) 26, fogfájás 17, gerincezfájás 1, gerincezagybaj 1 stb.

XI. *Általános baj* 106. Ebből váltóláz 67 eset, hagymáz 5. bujakór 12, exquisit görvély 4, angolkór 3, anaemia (májbajoson) 1, suly 1, rák 3, diabetes 1, veleszült. gyengeség 1 (elkéküléssel), vízkóreset 8 (a vesebajuakat nem számítva ide).

Pazar, a csízi-fürdő fokozatos fejlődéséről értekezett a következőkben :

1889-ben	58	beteg volt állandó tartózkodáson, járó beteg nem volt.
1890-ben	151	" " járólag kezeltetett 124. Ezek közt 2 külf.
1891-ben	190	" " 215 járó. Ezek között 2 külföldi.
1892-ben	276	" " 346 " " " 4 "
1893-ban	302	" " 358 " " " 2 "
1884-ben	337	" " 622 " " " 5 "

Tapasztalatai szerint görvély és gümőkórral volt 665; bujakórral 325; női bajok miatt 26; csont és ízületi bántalmakkal 60; Bőrbajjal 33; ivarszervi és hugyárbajokkal 66; golyva és mirigyba-